

In deze serie staat elke maand een kraamgezin met een andere cultuur centraal. Wil je meedoen aan deze serie? Stuur dan een e-mail naar: kraamsupport@y-publicaties.nl.

HET BRAZILIAANSE KRAAMGEZIN

In Brazilië is de zorg rondom bevallingen anders geregeld dan in Nederland. Als je kraamt in een Braziliaans gezin is het goed om hier rekening mee te houden. Ook de man-vrouwverhoudingen kunnen verschillen van die in een Nederlands gezin. 'Een Braziliaanse vrouw wil liever niet dat haar man haar in een fysiek slechte staat of onder het bloed ziet.'

'Zodra een Braziliaanse vrouw weet dat ze zwanger is, vertelt ze dat aan iedereen', zegt de Braziliaanse Daniela Stols-Gonçalves, arts-assistent op de afdeling Interne Geneeskunde bij Medisch Centrum Jan van Goyen in Amsterdam. Ze snapt niet zo goed dat Nederlandse vrouwen het liever voor zichzelf houden tot de derde maand. 'Je wilt toch juist getroost worden als het misgaat?' Stols is moeder van twee zoons (6 en 4 jaar) en getrouwd met een Nederlandse man.

Volgens Stols zullen sommige Braziliaanse vrouwen niet zomaar genoeg nemen met een verloskundige of verpleegkundige tijdens de zwangerschapscontroles. 'Zij verwachten een arts omdat het niveau van verloskundigen in Brazilië aanzienlijk lager is dan hier. Ook denken ze soms dat het niveau van de verloskundige in Nederland laag is omdat in vergelijking met andere Europese landen de babysterfte in Nederland hoog is. Hierdoor zijn de vrouwen bang dat er tijdens de bevalling fouten worden gemaakt.'

KEIZERSNEDE

Ook tijdens en na de bevalling verwachten Braziliaanse vrouwen volgens Stols een arts aan hun bed, en de kans bestaat dat zij beledigd zijn als er geen arts maar een verloskundige en een kraamverzorgende komen helpen. 'Probeer dit niet als een afwijzing te zien. Ze denken dat alleen een arts verstand van zaken heeft.' Als kraamverzorgende kun je in zo'n geval het beste vertellen dat je een gediplomeerd zorgverlener bent met een aantal specifieke taken die je vervolgens rustig uitlegt.

Stols wilde zelf niet in Nederland bevallen, al had dat een andere reden. 'Ik zag op tegen de harde bevallingscultuur in Nederland. Niet alleen omdat je hier minder snel een ruggenprik krijgt, maar ook omdat ik er een sociale gebeurtenis met veel familie en vrienden van wilde maken. Hier is een bevalling in eerste instantie toch vooral een privéaangelegenheid.

In Brazilië lag ik op een kamer terwijl zo'n tien familieleden buiten wachtten tot de baby er was. Door een raam konden zij naar de bevalling kijken. Hoewel ik een natuurlijke bevalling wilde, kreeg ik beide keren een keizersnede. De eerste keer had ik te weinig vruchtwater en zou de diameter van mijn zoons hoofd tot een moeilijke bevalling kunnen leiden. Mijn tweede bevalling werd een geplande keizersnede omdat ik binnen twee jaar na de eerste keizersnede beviel.' Uit onderzoek blijkt dat in Braziliaanse openbare ziekenhuizen 31 procent van de baby's met een keizersnede ter wereld wordt gebracht, en in privéklinieken zelfs 72 procent. Volgens Stols is de reden hiervan dat artsen vanwege de werkdruk gewoonweg te weinig tijd hebben voor een natuurlijke bevalling. Thuisbevallingen komen veelvuldig voor bij arme gezinnen. Bij complicaties is voor hen vaak geen hulp voorhanden.

BABYBAD

Tijdens de eerste drie dagen na de bevalling komen familieleden (vaak wel veertig) en vrienden op bezoek en geven cadeautjes. Vaak zijn dat babykleertjes, maar ook boeken of speelgoed. De gasten krijgen docinhos, zelfgemaakte snoepjes, en een glaasje licor (likeur). Ook krijgen ze van de ouders vaak lebrancinhas, kleine cadeautjes. 'Bij mijn eerste kind gaf ik keramische klompjes uit Nederland, en bij mijn tweede miniflesjes met honing met een bij van keramiek. Vriendinnen en zussen gaven onder meer een speciaal doosje met een bonbon, koelkastmagneetjes met een foto van de baby of een miniparfumflesje. Aan deze cadeautjes hangen kaartjes met de naam van de baby en geboortedatum.'

In Brazilië worden baby's meteen na de geboorte door een kinderarts onderzocht. 'Wij vinden het raar dat je pas op het consultatiebureau de eerste arts treft. Bij ons krijgt de baby meteen na de bevalling een bloedonderzoek en wordt hij of zij van top tot teen onderzocht.' Brazilianen doen hun baby het liefst elke dag in bad, vertelt Stols. 'Wij komen uit een erg warm land waar het in het noorden en noordoosten wel boven de veertig graden wordt, en baden daarom vaak. Ook geven wij vanwege de warmte baby's al in de tweede of derde maand tussendoor water te drinken. We doen dat naast de borstvoeding waar we, volgens mij, makkelijker in zijn dan Nederlandse vrouwen. Wij proberen het wel, maar lukt het niet dan is dat jammer.'

KRAAMZORG

Alle Braziliaanse vriendinnen van Stols hebben hier kraamzorg gehad. 'Ze vonden dat erg prettig. Naast hun moeder hebben ze er graag nog iemand bij die betrokken is bij de baby. Ze zullen nooit nee zeggen tegen extra hulp of zorg: hoe meer zorg hoe

Achtergrond

- Nederland telt ongeveer 14.000 Brazilianen, waarvan er 8.700 tot de zogenoemde eerste generatie behoren.
- Jaarlijks komen zo'n 1000 Brazilianen naar Nederland, waarvan 66 procent vrouwen die hier voor gezinsmigratie komen. Van de 34 procent mannen komt de ene helft hier om te werken en de andere helft voor gezinsmigratie.
- Brazilië kent vele bevolkingsgroepen. Meer dan de helft van de bevolking is blank; 22 procent is van Euro-pees-Afrikaanse afkomst en 12 procent van Indiaans-Europese origine.
- De zwarte bevolkingsgroep beslaat 11 procent van de Braziliaanse bevolking. Voor hen is het nog steeds lastig om economisch en sociaal hogerop te komen.

beter.' Zelf kwam ze na veertig dagen terug uit Brazilië, en kwam ze niet meer in aanmerking voor kraamzorg. Stols denkt dat kraamverzorgenden zich vooral op de moeder moeten richten. 'De moeder zorgt hoofdzakelijk voor de baby. Vooral bij Braziliaanse stellen zal dat zo zijn omdat zij kleine baby's vooral als een taak voor vrouwen zien. Braziliaanse vrouwen zullen ook niet met hun man over luiers en dergelijke praten. Dat doen ze liever met hun moeders en zussen.' Ook wil een Braziliaanse liever dat een kraamverzorgende haar helpt bij een toilet- of badkamerbezoek dan haar eigen echtgenoot. 'Ze wil liever niet dat haar man haar in een fysiek slechte staat of onder het bloed ziet.'

TOEDEKKEN

Veel Braziliaanse vrouwen in Nederland zijn volgens Stols geneigd hun kind te warm aan te kleden. 'Wij zijn warmte gewend en denken al snel dat de baby het koud heeft. Dat zie ik bij veel Braziliaanse moeders, die hun baby te veel kleren aantrekken en toedekken met veel dekens. Ook durven ze niet met de baby naar buiten als het weer niet goed is, terwijl dat best kan. Kraamverzorgenden moeten hun misschien extra goed uitleggen dat een baby ook bij slecht weer naar buiten kan.' •

Tips voor kramen in een Braziliaans gezin

- Mogelijk verwacht een Braziliaanse kraamvrouw een arts en reageert ze afwijzend op je. Leg in zo'n geval rustig uit dat je een gediplomeerd zorgverlener bent met een aantal specifieke taken.
- Let op dat een Braziliaanse moeder haar baby niet te warm aankleedt of toedekt.
- Stimuleer haar om ook met slecht weer met haar baby naar buiten te gaan.
- Help de kraamvrouw bij eventueel toilet- of badkamerbezoek. De kans is groot dat ze liever jouw hulp wil dan dat haar echtgenoot haar hierbij moet helpen.